

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 22.12.2006
KOM(2006) 840 galutinis

KOMISIJOS ATASKAITA

**dėl supaprastinto asmenų tranzito tarp Kaliningrado regiono ir likusios Rusijos
Federacijos dalies sistemos veikimo**

I IŽANGA

Kaliningrado sritis yra unikali Rusijos dalis, geografiškai atskirta nuo likusios šalies dalies ir supama ES valstybių. Atsižvelgiant į ES plėtrą, šiam regionui skiriama vis daugiau dėmesio. *Acquis* įvedimas naujosiose valstybėse narėse turėjo poveikį trečiosioms šalims vizų reikalavimų ir sienų kontrolės srityje. Nors *acquis* pasekmės Kaliningrado sričiai bus tokios pačios kaip ir bet kuriai kitai Rusijos daliai arba kaimyninėms trečiosioms šalims, atsižvelgiant į Kaliningrado srities geografinę padėtį, pasirodo, kad poveikis jos gyventojams gali būti didesnis nei kitose Rusijos dalyse.

Nekliudant deryboms dėl narystės su Lenkija ir Lietuva, 2001 m. sausio 17 d. Komisijos komunikate Tarybai¹ buvo pasiūlyta, kad turėtų „būti tęsiamos praktinės priemonės siekiant tinkamos ir veiksmingos pasienio kontrolės, supaprastinančios asmenų ir prekių judėjimą per būsimą išorės sieną“.

Buvo rekomenduojama išanalizuoti galimybę pasinaudoti bet kuriais specialiaisiais susitarimais, leidžiamais pagal *acquis*, naudojantis esamuose susitarimuose numatytais, taip pat šalyse kandidatėse, pavyzdžiais. Be to, „taip pat būtų galima platesniame Bendrijos politikos kontekste nagrinėti pasų kainą (Rusijos atsakomybė) bei vizų kainą (dabartinių ir būsimų ES valstybių narių atsakomybė). Ir naujosios, ir dabartinės valstybės narės galėtų pasvarstyti galimybę atidaryti konsulatų (arba bendrai naudotis patalpomis, kad sumažintų išlaidas) Kaliningrade, siekiant supaprastinti vizų išdavimą ir veiksmingai kontroliuoti migracijos srautus.“

Be to, bendroje deklaracijoje, priimtoje atsižvelgiant į ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio viršūnių susitikimą 2001 m. spalio 3 d., buvo reikalaujama išanalizuoti ypatingą Kaliningrado srities padėtį plėtros sąlygomis.

Po Maskvoje vykusio ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio viršūnių susitikimo diskusijų Kaliningrado srities klausimais 2002 m. birželio 21–22 d. Sevilijoje susirinkusi Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją „laiku, iki susitikimo Briuselyje, atlikti papildomą veiksmingo ir lankstaus asmenų ir prekių tranzito į Kaliningrado sritį ir iš jos galimybių tyrimą, laikantis *acquis* ir susitarimų su susijusiomis šalimis kandidatėmis“. 2002 m. rugsėjo 18 d. Komisijos komunikate Tarybai dėl Kaliningrado tranzito² buvo pasiūlytos kelios supaprastinto tranzito galimybės. Tačiau viena iš galimo sprendimo išankstinių sąlygų buvo tai, kad neturėtų būtų statomas į pavojų visavertis Lietuvos dalyvavimas Šengeno *acquis*. Galiausiai, buvo sukurta Supaprastinto tranzito dokumento (STD) ir Supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento (STGD) sistema.

Bendrame 2002 m. lapkričio 11 d. ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio viršūnių susitikime Briuselyje priimtame pareiškime dėl tranzito „Rusijos Federacija atkreipė dėmesį į Europos Sąjungos ketinimą ne vėliau kaip 2005 m. peržiūrėti STD sistemą“. Tarybos reglamento (EB) Nr. 693/2003 13 straipsnyje taip pat daroma nuoroda į Tarybos ir Europos Parlamento ataskaitą dėl sistemos funkcionavimo: „Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl supaprastintos tranzito sistemos funkcionavimo ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo 12 straipsnio 1 dalyje išdėstyto pirmojo sprendimo įsigaliojimo.“ Lietuva pranešė Tarybai ir

¹ KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI „ES ir Kaliningrado sritis“ COM (2001) 26 galutinis.

² KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI „Kaliningrado sritis: tranzitas“ COM(2002) 510 galutinis.

Komisijai apie savo sprendimą STD (STGD) sistemą taikyti nuo 2003 m. liepos 1 d. Taigi Komisija turi pateikti savo ataskaitą iki 2006 m. liepos 1 d.

Ši ataskaita pagrįsta Rusijos Federacijos ir Lietuvos atsakymais į klausimą, kurį parengė Komisijos tarnybos, kurios taip pat dalyvavo STD (STGD) sistemos tyrime vietoje 2006 m. kovo 22–24 d.

II. STD (STGD) SISTEMA, NUSTATYTA REGLAMENTU IR DVIŠALIU LIETUVOS IR RUSIJOS FEDERACIJOS SUSITARIMU

Po 2002 m. lapkričio mėn. Maskvoje vykusio ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio viršūnių susitikimo³ diskusijų Kaliningrado srities klausimais, remdamasi Komisijos komunikatu dėl Kaliningrado tranzito (COM (2002) 510 galutinis), 2003 m. balandžio 14 d. Taryba priėmė šiuos du reglamentus:

- Tarybos reglamentą (EB) Nr. 693/2003, nustatantį specialų supaprastinto tranzito dokumentą (STD), supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą (STGD) ir iš dalies pakeičiantį Bendrąją konsulinę instrukciją ir Bendrąją vadovą, ir
- Tarybos reglamentą (EB) Nr. 694/2003 dėl STD ir STGD vienodos formos.

Abu šie reglamentai parengti ne tik Kaliningrado ir Lietuvos atvejui, bet visiems galimiems su valstybėmis narėmis susijusiems „specialaus tranzito“ atvejams. Tokiais atvejais valstybės narės gali pasirinkti taikyti Reglamentą (EB) 693/2003.

Pagrindiniai elementai:

a) Kaip veikia STD (STGD) sistema?

Reglamente (EB) Nr. 693/2003 išdėstyti pagrindiniai STD (STGD) sistemos funkcionavimo principai. Praktiniai dalykai nustatyti 2003 m. birželio 20 d. dvišaliu Rusijos Federacijos ir Lietuvos susitarimu dėl STGD išdavimo tvarkos ir Rusijos Federacijos priimtu reglamentu N361 dėl priemonių, kuriomis siekiama įgyvendinti Rusijos Federacijos priimtus įsipareigojimus pagal bendrą Rusijos Federacijos ir ES pareiškimą dėl tranzito tarp Kaliningrado srities ir likusios Rusijos Federacijos teritorijos.

STD išduodamas Rusijos piliečiams, kurie dažnai keliauja sausuma iš Kaliningrado srities į pagrindinę Rusijos teritorijos dalį ir atvirkščiai. Jis suteikia daugkartinio tranzito teisę ir gali galioti iki kelerių metų. Prašymo pateikimo tvarka konsulinėje įstaigoje panaši į vizos išdavimo tvarką (pusiau tapati jai). STD įklijama būtų įklijuojama į Rusijos piliečio pasą. Nustatyta STD kaina yra 5 EUR.

STGD buvo sukurtas geležinkeliu keliaujantiems keleiviams ir galioja tik tiesioginiam vienkartiniam tranzitui su grįžimu tarp Kaliningrado srities ir likusios Rusijos Federacijos teritorijos (įvažiavimas – grįžimas). Išdavimo tvarka yra supaprastinta, ir šis dokumentas išduodamas nemokamai.

³ 2002 m. lapkričio 11 d. bendras Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos pareiškimas dėl tranzito tarp Kaliningrado srities ir likusios Rusijos Federacijos teritorijos.

Rusijos piliečiai, kurie ketina vieną kartą važiuoti traukiniu per Lietuvos Respublikos teritoriją ir grįžti atgal, gali gauti supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą (STGD) nurodę asmens duomenis bilietų pirkimo metu. Ši informacija elektroninio ryšio priemonėmis siunčiama Lietuvos valdžios įstaigoms, kurios pateikia atsakymą per 24 valandas. Rusijos valdžios įstaigos neišduoda bilietų tiems Rusijos piliečiams, kurių tranzitui per Lietuvos teritoriją prieštarauja Lietuvos Respublika. Tada Lietuvos konsulinės įstaigos keleiviui suteikia STGD Lietuvos pasienyje arba anksčiau, Lietuvos Respublikos pareigūnams patikrinus ir nustačius, kad keleivio turimi dokumentai yra tvarkingi.

Remiantis Reglamentu (EB) 693/2003, Rusijos piliečio, kuris nori keliauti traukiniu turėdamas tarptautinį pasą, pase turėtų būti įklijuojama STGD įklija. Tačiau Rusijos vidaus pasų turėtojams STGD būtų pateikiamas atskirame lape, kaip nustatyta Reglamente (EB) 333/2002. Nuo 2005 m. sausio 1 d. reikalaujama, kad Rusijos piliečiai turėtų tarptautinius pasus, į kuriuos būtų galima įklijuoti STGD įklijas. STGD turėtojai neturėtų išsilaipinti Lietuvoje, o kiekvieno tranzito trukmė būtų ribojama iki 6 valandų kiekvienam tranzitui.

b) Finansinė parama STD (STGD) sistemai⁴

Atsižvelgdama į politinius prioritetus, susijusius su Lietuvos Respublikos įstojimu į Europos Sąjungą 2004 m., Europos Vadovų Taryba pritarė, kad būtina padėti Lietuvai ieškant tranzito sprendimo, siekiant nustatyti supaprastintą vizų režimą tarp pagrindinės Rusijos teritorijos dalies ir Kaliningrado srities. Todėl Stojimo sutartyje, 5 protokole „Kaliningrado sritis“, buvo nustatyta, kad Lietuva gaus finansinę paramą, kuria bus padengtos papildomos sąnaudos STD (STGD) sistemai.

ES parengė dvi paramos Kaliningrado sričiai programas, siekiant padėti Lietuvai įgyvendinti STD (STGD) sistemą:

- Pirmoji programa buvo įgyvendinta pagal PHARE programą, numatant 12 mln. EUR laikotarpiui nuo 2003 m. gruodžio mėn. iki 2006 m. balandžio mėn.
- Pagal antrąją programą numatoma skirti 40 mln. EUR laikotarpiu nuo 2004 m. gegužės mėn. iki 2006 m. gruodžio mėn., siekiant padengti prarastus (vizų) mokesčius ir papildomas investicijų, mokymo ir veiklos sąnaudas (pvz., atlyginimų sąnaudas).
- Atsižvelgdama į naująją 2007–2013 m. Finansinę perspektyvą, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (projekto), kuriuo įsteigiamas Išorės sienų fondas 2007–2013 m., 6 straipsnyje Komisija pasiūlė atskirą mechanizmą („Kaliningrado srities tranzito sistema“), kaip bendros programos „Solidarumas ir migracijos srautų valdymas“ dalį. 15 straipsnio 9 dalyje buvo pasiūlyta maksimali 108 mln. EUR suma 2007–2013 m., siekiant padėti padengti prarastus mokesčius už tranzitines visas ir papildomas sąnaudas, patirtas įgyvendinant STD (STGD) sistemą. Tačiau dabar sprendimą dėl galutinės sumos turi priimti Taryba ir Parlamentas.

⁴ Šis punktas pateikiamas informacijos tikslu ir negali būti vertinamas.

III. STD (STGD) SISTEMOS ĮGYVENDINIMAS

STD (STGD) sistemos įgyvendinimas prasidėjo (nacionaliniu pagrindu) 2003 m. liepos 1 d., o pagal Bendrijos tvarką – 2004 m. gegužės 1 d.

a) Statistiniai duomenys

Populiariausia transporto priemonė iš Kaliningrado srities į pagrindinę Rusijos teritorijos dalį ir atgal yra traukinys (70 %), po to – automobilis (20 %) ir lėktuvas (10 %). Kasmet vidutiniškai apie 1,5 mln. asmenų keliauja iš Kaliningrado srities arba į ją naudodamiesi visomis transporto rūšimis; tai yra didelis skaičius, atsižvelgiant į tai, kad šioje srityje yra apie 1 mln. gyventojų. Keliautojų skaičius išauga vasaros sezono metu ir sumažėja vasario–kovo mėnesiais. Remiantis Lietuvos valdžios įstaigų atsakymais, toliau lentelėje pateikiami keliautojų skaičiai.

	2003 (07 01–12 31)	2004 m.	2005 m.
Keleivių skaičius; 1 078 459 iš jų naudojami STGD	293 719	613 101	412 711
Išduotų STD skaičius	1 836	3 095	3 149

STD daugiausia naudojasi Rusijos piliečiai iš pagrindinės Rusijos teritorijos dalies. Dauguma Kaliningrado srities Rusijos piliečių keliauja su STGD. Tačiau jiems daug patogiau gauti Lietuvos vizą, kuri suteikia galimybę ne tik keliauti tranzitu, bet ir aplankyti Lietuvą. Šių vizų ir STD gavimo tvarka labai panaši, tačiau už STD imamas 5 EUR mokestis, tuo tarpu Lietuvos vizos Kaliningrado srities gyventojams išduodamos nemokamai. Dėl šios priežasties Kaliningrado srities gyventojams išduotų Lietuvos vizų skaičius yra du–tris kartus didesnis už STD skaičių. Kita vertus, 2005 m. balandžio mėn. nustatytas reikalavimas turėti privalomą sveikatos draudimą norint gauti Lietuvos vizą (to nereikalaujama norint gauti STD) taip pat padidins STD poreikį.

b) STD (STGD) sistemos praktiniai aspektai

Kaip jau minėta, STD (STGD) sistemos įgyvendinimas prasidėjo (nacionaliniu pagrindu) 2003 m. liepos 1 d., o pagal Bendrijos tvarką – 2004 m. gegužės 1 d.

Jau pirmojo 2004 m. birželio mėn. vizito vykdant Kaliningrado srities priemonę metu, taip pat antrojo vizito 2006 m. kovo mėn. metu buvo pastebėta, kad sistema veikia sklandžiai ir kad nebuvo kilę didelių problemų. Buvo pastebėta, kad STGD įklijos neklijuojamos į Rusijos piliečių pasus, o visada pateikiamos atskirame lape. Esant tokiai tvarkai, STGD galima išmesti ir kelis kartus pakartotinai prašyti šio dokumento, neužpildant paso. Tačiau nepatogu, kad tokiu būdu yra sunkiau nustatyti dažnų kelionių, kai STD būtų tinkamesnis, atvejus. Tai gali atsitikti dažnai, kadangi STGD yra lengviau gaunamas (stotyje) ir nemokamas, tuo tarpu STD yra skirtas daugkartinėms kelionėms ir išduodamas pagal prašymą konsulinei įstaigai už 5 EUR. Tai taip pat paaiškina, kodėl išduotų STD skaičius yra toks mažas.

Lietuvos valdžios įstaigos teigė, kad važiuojančiame traukinyje sunku įklijuoti STGD į pasą. Todėl jos iš anksto parengia lapus ir juos išduoda traukinyje, kai tikrinami keleivių sąrašai ir pasai.

Antras, išsamesnis vizitas įvyko 2006 m. kovo 22–24 d. Šio darbo vizito tikslas buvo įvertinti padėtį vietoje, bendradarbiaujant su Lietuvos ir Rusijos valdžios įstaigomis.

Atlikdama parengiamuosius žingsnius, Komisija išsiuntė laiškus Lietuvos ir Rusijos valdžios įstaigoms, juose pateikdama klausimyną, kuriuo siekiama išsiaiškinti įvairius tranzito tvarkos įgyvendinimo aspektus. Gautuose atsakymuose STD (STGD) sistema buvo vertinama labai teigiamai. Juose atsispindėjo tai, kas buvo pareikšta anksčiau, kad tranzito sistema veikia sklandžiai ir kad nereikėtų jokių esminių pokyčių. Taip pat buvo pateikta statistinių duomenų.

IV. BENDROS PASTABOS

Jau 2004 m. birželio mėn. Komisijos ekspertai apsilankė Lietuvoje ir buvo informuoti apie tvarką, kurią galima pastebėti traukiniuose. Akivaizdu, kad sistema veikia sklandžiai, ir traukinyje pasitaikė tik vienas įvykis, kuris nebuvo tiesiogiai susijęs su STGD sistema.

Abiejų vizitų metu Lietuvos ir Rusijos pusės pripažino, kad supaprastinta tranzito tvarka veikia gerai, ir teigiamai įvertino savo atitinkamų įstaigų pastangas ją įgyvendinant. Nebuvo paminėta jokių esminių problemų ar vėlavimų suteikiant STGD ir STD. Rusija nurodė, kad i) supaprastinto tranzito tvarka, kaip ir ii) 2002 m. gruodžio 30 d. Lietuvos ir Rusijos susitarimu dėl abipusių kelionių nustatytas vizų režimas, turėtų išlikti Lietuvai prisijungus prie laisvo judėjimo be vidaus sienų Šengeno erdvės. Atrodo, kad atitinkamos Lietuvos ir Rusijos tarnybos tikrai bendradarbiauja tarpusavyje ir laikosi įsipareigojimų įgyvendindamos tranzito tvarką.

Tačiau Rusija teigė pastebėjusi, kad nuo supaprastintos tranzito tvarkos įsigaliojimo keleivių skaičius sumažėjo apie 30 %, o nacionalinei geležinkelio bendrovei tai reiškia 122 mln. rublių nuostolius. Nei Lietuvos, nei Rusijos valdžios įstaigos aiškiai neapibrėžė šio nurodyto traukiniais keliaujančių keleivių skaičiaus sumažėjimo priežasčių. Tai galėtų būti susiję su oro transportu keliaujančių keleivių skaičiaus padidėjimu (oro transportas subsidijuojamas). Be to, nuo 2005 m. sausio 1 d. įsigaliojus tarptautinio paso reikalavimui, keleivių skaičius galėjo reikšmingai sumažėti, kadangi Kaliningrado srityje dislokuotas karinis personalas negali gauti tokių pasų ir todėl turi keliauti lėktuvu. Šią situaciją gali pakeisti tik Rusija, kadangi tai yra jos vidaus reikalas.

V. VERTINIMAS

Tranzito tvarka yra neatskiriama Šengeno *acquis* dalis ir todėl visiškai suderinama su Šengeno reikalavimais. Iš esmės nėra jokių rimtų priežasčių, kad reikėtų keisti STD (STGD) sistemą.

Reikia paaiškinti kai kuriuos klausimus.

- Atrodo, kad yra nesusipratimų dėl mokesčių, kurie bus padidinti už Šengeno šalių vizas, tačiau jie nebus didinami už STGD (STD), kadangi STD (STGD) nelaikomas viza.

- Buvo paaiškinta, kad reglamentu nereikalaujama, kad keliauti ketinantis žmogus turi pats pasirodyti geležinkelio stotyje, t. y. kad, pavyzdžiui, vaikų grupė neprivalo atvykti į geležinkelio stotį, jeigu perkant bilietus pateikiami jų pasai.

Buvo pastebėta ir kitų faktų, kurie buvo aptarti su abiem šalimis:

- Galimas reikalavimas įterpti nuotrauką į STGD (STD) saugumo tikslais, kad šie dokumentai atitiktų kitas suderintas formas (vizų, leidimo gyventi): iš Rusijos pusės nėra galimybių įterpti nuotrauką į STGD, kadangi reikėtų atitinkamai pritaikyti visą kompiuterinę sistemą „Express“, o tai būtų visai neproporcinga dėl didesnio saugumo pasiektam rezultatui. Iki šiol nebuvo aptikta suklastotų STGD. Per trejus metus, kurie apžvelgiami šioje ataskaitoje, tik vienas keleivis bandė išsilaipinti iš traukinio Lietuvos teritorijoje. Todėl Komisija primygtinai nereikalauja įterpti nuotrauką į STGD, kadangi tokio reikalavimo kaina būtų neproporcinga jo teikiamai naudai. Tačiau tai būtų įmanoma STD atveju, kadangi šis dokumentas išduodamas konsulinėje įstaigoje, kuri jau turi tokias galimybes.
- STGD asmens duomenų formą traukinyje turėtų pildyti tik tie keleiviai, kurie dėl techninių priežasčių neįtraukti į keleivių sąrašus. Bilieto pirkimo metu, norint perduoti asmens duomenis Lietuvos valdžios įstaigoms, „Express“ sistemoje galima nurodyti tik ribotą simbolių skaičių (64). Todėl, siekiant suteikti Lietuvos pusei daugiau duomenų, tam tikrais atvejais reikalingų išsamiai paieškai, buvo įvesta ši forma. Būtų neprotinga panaikinti šią formą, kadangi joje parašu patvirtinama, kad keleivis susipažino su visomis tranzito sąlygomis.
- Galimybė pagreitinti STGD išdavimo tvarką: sumažinti Lietuvos valdžios atsakymo laiką nuo 24 valandų iki apie 10–15 valandų; Lietuvos valdžios įstaigos pažymėjo, kad apskritai tai yra neįmanoma. Tačiau atsakymai siunčiami kuo greičiau, taigi 24 valandos nėra įprastinis atsakymo laikas, bet, kaip numatyta reglamente, *maksimalus* atsakymo laikas.
- Kaip buvo galima pamatyti Lietuvos konsulinėje įstaigoje ir traukinyje, šiuo metu STGD klijuojami ant atskiros formos (pagal Reglamentą (EB) 333/2002). STGD atspausdinamas konsulinėje įstaigoje remiantis Rusijos „Express“ sistemos perduotais duomenimis ir klijuojamas atskirame lape, kadangi Lietuva mano, kad yra pernelyg sudėtinga įklijuoti STGD į Rusijos piliečių pasus važiuojančiame traukinyje. Be to, Rusijos piliečių, kurie dažnai traukiniu keliauja iš Kaliningrado srities į pagrindinę Rusijos teritorijos dalį ir atvirkščiai, pasas būtų greitai užpildytas STGD įklijomis, palyginti su tais keliautojais, kurie šį dokumentą naudoja vienkartinę kelionę pirmyn ir atgal. Tačiau, Komisijos nuomone, dažnoms kelionėms reikėtų naudoti STD, nepiktinaudžiaujant faktui, kad STGD išduodamas nemokamai. Todėl jeigu STGD būtų įklijuojamas į pasą – pagal Reglamentą (EB) 693/2003 – būtų daug paprasčiau nustatyti, ar asmuo keliauja dažnai.

Kai kurie tobulintini dalykai nepriskiriami Reglamento (EB) 693/2003 taikymo sričiai:

- Sutrumpinti laiką, reikalingą pasienio kontrolės formalumams atlikti ir tuo tikslu sutrumpinti traukinių stovėjimo ties Rusijos ir Lietuvos bei ties Lietuvos ir Baltarusijos sienomis arba ties viena iš šių sienų laiką. (Šiuo metu atliekami keturi pasienio patikrinimai, t. y. po du kiekvienos sienos pusėje, ir tęsiasi 50 minučių Rusijos pusėje ir 40 minučių Lietuvos pusėje, taigi iš viso apie 2 val. 45 min. 22 valandų kelionės iš Kaliningrado į Maskvą metu). Šį laikotarpį būtų galima reikšmingai sutrumpinti atliekant pasienio patikrinimus kelionės metu ir prieš traukiniui sustojant pasienio kontrolės

punktuose. Kita galimybė – numatyti, kad abiejų atitinkamų šalių sienos apsaugos tarnybos atliktų atitinkamas pasienio kontrolės procedūras vieno sustojimo kiekviename pasienyje metu. Tačiau šį klausimą turi išspręsti Lietuvos ir Rusijos bei Baltarusijos valdžios įstaigos dvišaliu pagrindu.

VI. IŠVADOS

Komisija yra patenkinta, kad praėjus trejiems metams nuo supaprastinto tranzito sistemos įsigaliojimo, ši sistema veikia sklandžiai ir abi pusės yra patenkintos jos įgyvendinimu. Kaip pastebėta vizitų metu, būtų galima patobulinti kai kuriuos nereikšmingus dalykus, kurie yra daugiausia susiję su dvišaliu Lietuvos ir Rusijos susitarimu. Atrodo, kad STD (STGD) sistema įvykdo Šengeno *acquis* reikalavimus, kadangi šiai sistemai funkcionuojant nebuvo pastebėta nelegalios imigracijos atvejų.

Todėl Komisija nemato būtinybės keisti sistemą. Ilgalaikėje perspektyvoje supaprastinta tranzito tvarka priklausys nuo būsimų ES ir Rusijos susitarimų dėl vizų politikos.

Komisija ir toliau finansiškai rems tranzito sistemą iš Išorės sienų fondo.

Belieka išsamiau išanalizuoti du punktus. Tačiau jie nedaro jokio poveikio STD (STGD) sistemai, kaip Kaliningrado tranzito valdymo priemonei.

- (1) STGD klijuojamas atskiroje formoje, o ne keliaujančio piliečio pase, kaip reikalaujama Reglamente (EB) 693/2003. Todėl negalima nustatyti, ar STGD naudojamas vienkartinėi kelionei su grįžimu, ar dažnomis kelionėms. Teisingas reglamento taikymas taip pat padidintų STD poreikį, kadangi šiuos dokumentus galima gauti daugkartinėms kelionėms už 5 EUR mokestį (dažnam keliautojui).
- (2) Būtų galima dvišaliu pagrindu toliau svarstyti pasienio kontrolės formalumų laiko sutrumpinimą, jeigu tuo būtų suinteresuotos Lietuvos, Rusijos ir Baltarusijos valdžios įstaigos. Tai būtų įmanoma ir nepradedant naujos diskusijos dėl tranzito tvarkos ir nekeičiant reglamento. Galimi du variantai: i) ties kiekviena siena nustatyti tik vieną sustojimą vietoj dviejų sustojimų (po vieną kiekvienoje sienos pusėje). Abiejų šalių pasienio tarnybos tuo pačiu laiku atliktų savo patikrinimus arba ii) numatyti susitarimą, kad abi šalys atliktų patikrinimus traukiniui važiuojant.